

og Frederikssundsvej lå gården **Navnløs**, hvis jorde gik fra Utterslev kirke til Lygtenstation. I 1847 blev gården udstykket, og dette var begyndelsen til kvarteret Nordvest – dengang betegnet **Utterslev Mark**. 1901 blev forstaden indlemmet i Københavns kommune med ca. halvdelen af sognekommunen Brønshøj-Rødovres 10.000 indbyggere. - Ejendommen, som afløste **Navnløs** var **Utterslev messe**, en 5-etagers bygning med et hjørnetårn. Her blev skuespilleren **Fyrtårnet** født, og en mindeplade ses på Kandestøberhusets facade. Krydset her er omlagt/forskønnet til et grønt punkt på initiativ af Kvarterløft Nordvest.

12. "Alexandra Plads" På hjørnet af Frederikssundsvej og Lygten kan man se rester af Alexandravej, som forsat officielt kaldes sådan, selvom der ikke er meget synligt. Alexandravej gik hele vejen op ad Rebslagervej og Bygmestervej indtil byggeriet af FSB's Rebslagerhus i 1943.

Turen slutter på Lyngsies Plads foran Lygten St. hvor Kvarterløft Nordvest har sit sekretariat. Desuden ligger her også "Bispebjerg Miljøcenter, som dækker hele Bydelen Bispebjerg-Nordvest og Ydre Nørrebro, især Kvarterløft Nørrebro Park.

Læs mere om kvarteret i Lokalhistorisk Selskabs bog: Historisk Notat nr. 10: Fra Utterslev Mark til Nordvestkvarteret.

Lokalhistorisk Arkiv, Bispebjerg-Nordvest i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København. NV. i Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev. Kontakt: Næstformand Poul Lindebjerg Jensen, 24 25 34 13 eller Christian Kirkeby 25 26 89 17, hjemmeside: www.lokalhistorie.webbyen.dk

Agendaforeningen Nordvest, Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København Kontakt: Formand Tom Jørgensen, 2.tom.joergensen@gmail.com. Hjemmeside: www.agendaforening-nordvest.dk

Tekst og rutelægning: Chr. Kirkeby, Lokalhistorisk Selskab 2009

Mågevej med Ansgarkirken

Det gule Palæ på Vestergårdsvej.

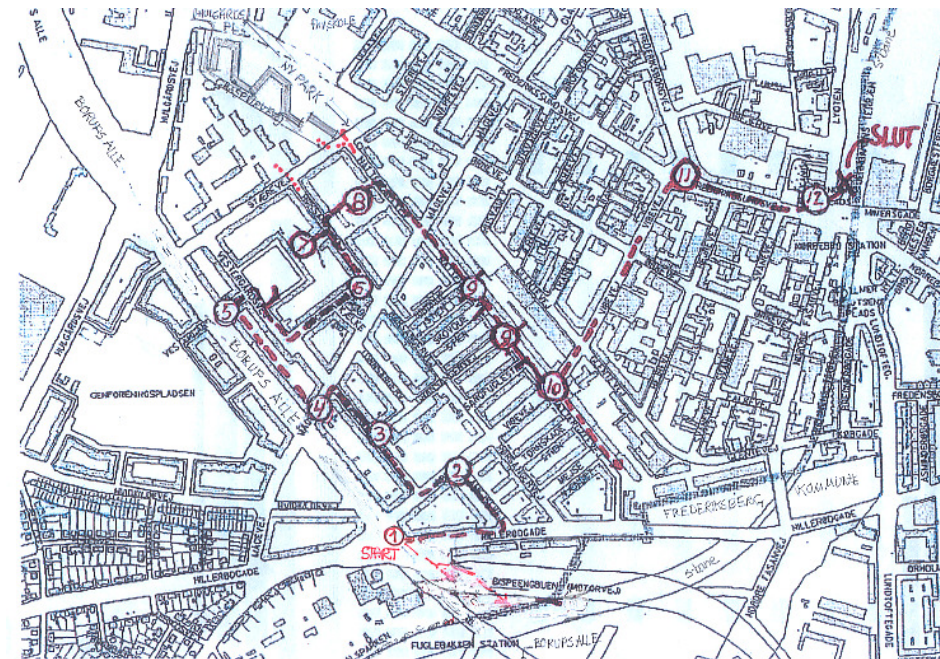
Kvartervandring i Nordvestkvarteret

Byvandring i "Pipfuglekvarteret" til Lygten St. med Kvarterløft Nordvests projekter

Tilrettelagt af: Lokalhistorisk Arkiv Bispebjerg-Nordvest i Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev, - og Agendaforeningen Nordvest.

Begge foreninger i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8, 2400 København V.

Start: Stoppestedet nær Bispeengbuen efter Fuglebakken St. ved Vibevej

1. Mellem "Bispeengbuen" og S-banen har skal der anlægges en **genbrugsplads** i samarbejde med Frederiksberg med indkørsel under "Bispebuens" nordside fra Ndr. Fasanvej og hvor Kvarterløft Nordvest har været med til at etablere **X-Hall** til skateboard, rulleskøjte- og BMX-cyklereentusiaster er, skal flyttes. Dens Fremtid er dog uvist.

2. Der spadseres hen ad Hillerødgade til Blåmejsevej. Til højre ses **A/B Blåmejsegården** fra 1929 med små lejligheder uden bad, men med kvarterløftmidler er blevet byfornyset. **A/B Apotekergården** med 3-værelses lejligheder i karreejendom. tv. bygget i 1931. Lige foran ligger **Grøndalsvængets Skole** fra 1923, indtil 1942 "Skolen på Vibevej". Skolen fik i 2001/02 udbygget deres boldbaner.

3. Vi fortsætter ad Vibevej, og håber at kunne se ind i **Apotekergårdens** store fine gårdanlæg. Drejer til højre ad Kærsangervej og går langs **Grønnegården**, som er et af KAB's Parlamentariske selskaber. D.v.s. at beboerne fra starten har bestemt

både budget og godkendt regnskaberne. Ejendommen er opført 1923-24, og består af mange store lejligheder på min. 3 værelser. Vi stopper ved Gransangervej og ser på skolens forside og på **A/B Lindegården**, der er fra 1925 og har lindetræer i gården. Næsten alle huse med sangfuglevejnavne har forhaver.

4. På Mågevej står vi over for **A/B Borup fra 1998**, bygget i 1918 af Københavns kommune, tidligere kaldet "Stengården". Siden beboerovertagelse er der foretaget store renoveringer, og i gården er der etableret smukke haveanlæg. Opgangene i længen ud mod Borups Alle er inde i gården. Ejendommen er Pipfuglekvarterets næstældste. Bemærk bumpet på Vibevej, som beboerne fik gennemtrumfet gennem Kvarterløft Nordvest.

5. Nu kommer vi ud til Vestergårdsporten, og ude på Borups Alle kan vi se at A/B Borup har haft flere arkitekter, bl. a. Anton von Rosen. Ejendommene på begge sider af Borups Alle har haft forhaver indtil midten af 1960'erne, da vejen blev udvidet i forbindelse med Hareskovvej-tunnellen. Over for **ligger Genforeningspladsens 8 karreer**, hvoraf de 4 første blev opført i 1919 som socialfilantropisk byggeri af Landsmandsbanken, og den sidste karre i 1932. Vestergårdsporten flugter med en tilsvarende vej over for. På Genforeningspladsen lå "Utterslevsgården" Hulgården og dens marker, som aldrig har ligget på Hulgårds Plads. Derefter går vi til Vestergårdsvej, hvis navn relaterer til "en Utterslevsgård". Her står vi foran KSB's afd. Vestergårdsvej, kaldet **Det gule Palæ**, som er Pipfuglekvarterets ældste boligbyggeri fra 1917. Blev renoveret med centralvarme og bad i 1993-94. Ejendommen har en stor flot græsplæne, som på den tid var ret usædvanligt. Oprindelig byggeherre var Foreningen for tilvejebringelse af gode Arbejderboliger. Stiftet af en tømmermester Kayser, brygger I.C. Jacobsen og C.F. Tietgen.

6. Ad Vestergårdsvej går vi til Bogfinkevej, hvor vi beser **Hustømmerforeningens Stiftelses** lidt specielle byggestil med barokelementer i facaden (søjlefremspring m.m.). Inde i gården er der en flot svalegang, men der er normalt ikke adgang til gården. Sammenbygget med stiftelsen er **A/B Rødkælkebo**, opført af kommunen i 1929. Vi stopper ved Rørsangervej og ser på **Ansgarkirken**, bygget i 1933, hvorefter Pipfuglekvarteret med Genforeningspladsen blev et selvstændigt sogn. Modsat Mågevej har vi **KSB's Sangergården**, opført i 1945 til beboerne fra de dav. husvildebarakker på Utterslevsvej/Hareskovvej. Den midterste del af Sangergården er dog opført i 1989, hvor Grøndalsvængets skolebarakker var nedrevet.

7. Fra Rørsangervej går vi ind på bagsiden af **Det gule Palæ**, som her har små beboerhaver. Mod Nordvest ligger **Fynshuse** der er KAB's sociale byggeri fra 1943, og som omkring år 2000 fik gule facader og nyt tag. Modsat hvor vi gik langs Bogfinkevej og Rørsangervej har vi **A/B Rørfinken** som i 2003-04 fik påbygget badeværelsetårne med køkkener, og indrettet taglejligheder, hvilket har givet en spændende gårdfacade.

8. Mens vi krydser Rørsangervej ser vi **AAB's højhusbyggeri på Stærevej** fra

1969, et typisk betonbyggeri. De beskedne friarealer bliver renoveret i 2003-04. Her ligger også et plejehjem og med mere. Op mod Ørnevej med de nye pipfuglenavn **Gråspurvevej** er der bygget ny bebyggelse **Hulgårds Have** og der etableres en **ny park** her i 2009. Derefter går ind på **legepladsen**, i Maj 2005 er Kvarterløft Nordvest og kommunen blevet enige om renovering af pladsen til de store børn, som blev indviet 2006 som nyskabende legeplads med bakker med gummibelægning, gangbro m.m. Rundt om legepladsen ligger **A/B Nattergalevej I, II & III**, der er bygget i 1943. Efter beboerovertagelsen er I & II's friarealer blevet heget ind og altaner er indrettet til udestuer. Da III'eren består af blokhus, er indhegning ikke rigtig mulig. Efter høring blandt børnene er legepladsens navn officielt: **Pipperen**.

9. I 1936 byggede KAB for Financia a/s ejendommen **Nordre Vænge** på nordsiden af Nattergalevej mellem Mågevej og Vibevej, den gang Danmark længste hus, - længere end Storegården på Tomsgårdsvej fra året før. Hvis det er muligt kan vi se det fine velholdte gårdanlæg. Overfor på Nattergalevej fra Mågevej har vi **Fugle-fonden**, administreret af Privatbo, opført af KAB i 1929. Mellem Gransangervej og Vibevej har KAB's parlamentariske Selskab opført **Vibevænget**. Her lægger man lejligheder sammen vandret og lodret, så af de 225 lejligheder, der bestod ved opførelsen i 1927, er der i dag under 200. Se desuden deres flot renoverede haveanlæg. Man kan se det på **Sangfuglestien**, som med kvarterløftmidler har omlagt deres friarealer.

10. På den anden side af Vibevej har vi **Vibehusene** fra 1930 ud mod Hillerødgade. I Vibehusene er der en kommunal legeplads på **Mejsevænget** som Kvarterløft Nordvest også gerne vil renovere og kommunen er ved at gøre. Længere nede ligger **Den Sjællandske Skole** som er en privat indvandrerskole (oprindelig AOF's HF-kursus), og derefter **Tapetsernes Stiftelse** (under Privatbo), en nyere erhvervsejendom samt **Kirkens Korshærs Herberg** for hjemløse, bygget i 1960 ud mod Hillerødgade. Derefter går vi ad Vibevej til Frederikssundsvej, og mellem Nattergalevej og Glentevej kan vi tydeligt se, hvor Pipfuglekvarteret ophører og det blandede bolig- og erhvervskvarter "Ørnevej-kvarteret" begynder.

Note: Pipfuglekvarterets boliger var uden centralvarme, hvilket først blev etableret i slutningen af 1980'erne og 1990'erne. En stor del af boligerne har stadigvæk ikke bad, men flere og flere får det. Grøn- og Trafikplan for Nordvest vil gerne øge træbeplantningen på vejene og især stoppe den gennemkørende trafik. Når vi nævner begrebet "Utterslevsgård", er det gårde med hvert sit navn, som flyttede ud på deres marker fra den "sluttede" bebyggelse omkring Utterslev Gadekær. Landsbyens område udgjordes af de grunde, der i dag er forsynet med matrikelnummer og navnet Utterslev. Eksempel: Lygten st., Grundtvigskirken, Bellahøjgård, Bispebjerg Hospital m.m.

11. Kandestøberhus, hvori BG-bank ligger i dag, er opkaldt efter **Kandestøbervej**, der løb mellem Frederikssundsvej og Drejervej. På hjørnet af Frederiksborgvej